

Právo a bezpečnost v IT

Autorství vs Autorské právo

Autorství vzniká doživotně pro člověka, který dílo vytvořil. Spolu se vznikem autorství získává autor i autorske právo.

Autorské právo (angl. copyright) je právo autora nakládat si se svým výrobkem podle libosti. Je obchodovatelné (Michael Jackson koupil práva na skladby Beatles). Zaniká několik let (v závislosti na druhu díla) po autorově smrti.

Duševní vlastnictví

Obecně se duševním vlastnictvím myslí právo na výsledky lidského tvoření.

Duševní vlastnictví se v právním světě dělí do dvou kategorií:

- Autorské právo - vztahuje se na umělecká díla (literaturu, fotografie, filmy,...), není u něj nutnost nikde ho registrovat, vzniká automaticky při vytvoření díla (udělání fotky, natočení filmu, napsání na papír,...)
- Průmyslové vlastnictví - vztahuje se na veškeré vyráběné zboží, pokud jej chceme uplatňovat je potřeba jej registrovat v podobě patentů

Softwarové licence

Softwarové licence jsou právní nástroje, kterými autor softwaru určuje práva a povinnosti uživatele softwareu.

Za nejznámější licence by se asi daly považovat: licence BSD a licence GNU/GPL.

Důležité je uvědomit si, že licence není kupní smlouva, tím pádem si dané dílo nekupuji, ale dostávám právo s ním pracovat.

BSD licence

BSD licence je licence pro svobodný software (tzn. software, který má zveřejněný svůj kód a umožňuje jej plně využívat nebo modifikovat). Tato licence umožňuje volné šíření softwareu a žádá pouze uvedení autora, informace o licenci a zřeknutí se práv za jakékoliv škody způsobené tímto softwarem.

GNU/GPL licence

licence GNU/GPL je také licence určená pro svobodný software. Jedná se o takzvanou copyleftovou

licenci, což je licence, která vyžaduje po člověku, který software modifikuje a použije, aby jej dále šířil pod stejnou licenci. Tato licence je známa hlavně kvůli tomu, že ji Linus Torvalds aplikoval na linuxové jádro.

Hacking X Cracking

Pojem hacker je velmi nejednoznačně určený. Jako hacker může být označený člověk, který má rozsáhlé znalosti v oblasti počítačové bezpečnosti a používá je v praxi k zajištění bezpečnosti (může být označený také jako etický hacker nebo whitehat hacker). Dále však může být jako hacker označen člověk, který má znalosti v oblasti bezpečnosti, ale zneužívá je k získání uživatelských dat nebo k vyřazení systémů z provozu (může být označován také jako blackhat hacker nebo také cracker).

Techniky útoku v počítačových sítích

Distribute denial of service (DDos)

DDos je takový útok, při kterém útočník nebo útočníci pomocí sítě botnetů (viz. [Viry a malware](#)) posílají na server tolik požadavků, že se server přehltí a může tak dojít i k jeho pádu. Problém s tímto útokem při ochraně proti němu je v tom, že se nedá poznat jestli jde opravdu o útok nebo pouze o spoustu uživatelů, kteří chtějí svá data.

Man in the middle

Man in the middle je útok při kterém se útočník stává aktivním prostředníkem při komunikaci mezi účastníky. Příkladem může být [Pineapple](#), toto zařízení se chová tak, že kopíruje SSID wi-fi sítě a to vede k tomu, že komunikace mezi zařízením a wi-fi routeru běží přes Pineapple.

Port scanning

Port scanning je útok při kterém se útočník snaží zjistit, které porty jsou na vzdáleném zařízení otevřeny a poté se přes ně pokusí zaútočit.

Techniky získávání dat z počítače

Dělení útoků pro získávání dat:

- Zneužívání systémů - zneužívání chyb systémů, sem by se dal zařadit například útok port scanning
- Sociální inženýrství - zneužívání „blbosti“ uživatelů, sem by se dal zařadit například phishing

Keylogger

Virus nebo červ, který zachytává cokoliv píšete na klávesnici a odesílá to útočnickovi. To může vést k ukradení hesel.

Phishing

Jedná se o techniku, při které jsou rozesílány uživatelům maily vydávající se za maily příchozí z nějaké instituce (banka, facebook,...). Většinou vás buď přesměřují na podvrhnutou stránku, která vypadá stejně jako Facebook, ale je na jiném serveru a po zadání hesla si ho útočník uloží a může s ním dále nakládat, nebo žádají o zaslání hesla nebo čísla karty mailem zpátky.

[Ukázka phishingového mailu](#)

Firewall

Firewall je síťové zařízení, které odděluje dvě sítě s rozdílnými úrovněmi zabezpečení (typicky lokální síť a internet). Firewall má možnosti nastavení různých bezpečnostních pravidel (blokování určitých portů, blokování konkrétních ip adres,...).

From:

<https://wiki.gml.cz/> - **GMLWiki**

Permanent link:

<https://wiki.gml.cz/doku.php/informatika:maturita:4a?rev=1429614430>

Last update: **21. 04. 2015, 13.07**

